

**BASIN ve HALKLA İLİŞKİLER
MÜŞAVİRLİĞİ**

Gazete Kupürleri

02.06.2025

84 BİN 942 TÜRK HACI OLUYOR

Türkiye'den ilk kafilenin 9 Mayıs'ta hareket etmesiyle başlayan hac yolculuğunda son katile de Mekke'ye ulaştı.

KURBAN Bayramı'na sayılı günler kala Diyanet İşleri Başkanlığı ve TÜRSAB'a bağlı seyahat şirketlerinin organizasyonu ile yola çıkan 84 bin 942 hacı adayının tamamı kutsal topraklara ulaşmış oldu. Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş, Türk hacı adaylarının yüzde 51.5'ini kadın, yüzde 48.5'ini ise erkeklerle

rin oluşturduğunu ve yaş ortalamasının 60 olduğunu açıklamıştı.

4 HAZİRAN'DA ARAFAT'A

Hacı adayları gerekli hac farizalarını yerine getirdikten sonra 4 Haziran'da Arafat'a çıkarak vakfeye duracaklar. Buradan Müzdelife ve Mina yolculuğu yapacak hacılar, Cemerat'ta şey-

tan taşladıktan sonra Kabe'ye giderek tavaf ve say gerçekleştirecek. Daha sonra ihramdan çıkacak hacılar, 6 Haziran'da başlayacak Kurban Bayramı'nı kutsal topraklarda idrak edecek. Hacıların yurda dönüş yolculuğu ise 11 Haziran'da başlayacak. Kafilelerin dönüşü 7 Temmuz'a kadar sürecek. ► AA

84 bin hacı adayı **KUTSAL** TOPRAKLARA ULAŞTI

Türkiye'den ilk kafilenin 9 Mayıs'ta hareket etmesiyle başlayan hacı adaylarının **kutsal** topraklara yolculuğu kapsamında son **kafile** önceki gün akşam **Mekke**'ye geldi.

Mekke - **Kurban Bayramı**'na sayılı günler kala **Diyanet İşleri Başkanlığı** ve Türkiye **Seyahat** Acentaları Birliği (TÜRSAB) bağlı **seyahat** şirketlerinin organizasyonu ile yola çıkan hacı adayları **kutsal** topraklara ulaşmış oldu. Hacı adaylarının bir kısmı Medine'ye bir kısmı ise **Mekke**'ye gitmişti. Önceki gün akşam ise Türkiye'den hareket eden son kafilenin **Mekke**'ye varmasıyla tüm kafilenin mübarek topraklara gelişi tamamlandı.

Yoğunluğun yaşandığı **Mekke**'de **Kâbe ziyaretlerini** sürdüren hacı adayları, **kutsal** topraklardaki günlerini, **umre** yaparak, Kur'an-ı Kerim okuyarak, tavaf yaparak ve **kutsal** yerleri **ziyaret** ederek geçiriyor. Hacı adayları gerekli **hac** farizalarını yerine getir-

dikten sonra 4 Haziran'da Arafat'a çıkarak vakfeye duracaklar.

Buradan Müzdelife ve Mina yolculuğu yapacak hacılar, Cemerat'ta şeytan taşladıktan sonra **Kâbe**'ye giderek tavaf ve say gerçekleştirecek. Daha sonra ihramdan çıkacak hacılar, 6 Haziran'da başlayacak **Kurban Bayramı**'nı **kutsal** topraklarda idrak edecek. Hacıların yurda dönüş yolculuğu ise 11 Haziran'da başlayacak. Kafilelerin dönüşü 7 Temmuz'a kadar sürecek.

Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş, bu sene 84 bin 942 vatandaşın **hac ibadeti** için **kutsal** topraklara geleceğini, bu sayının yüzde 51,5'ini kadın, yüzde 48,5'ini ise erkeklerin oluşturduğunu ve hacı adaylarının yaş ortalamasının 60 olduğunu açıklamıştı. (AA)

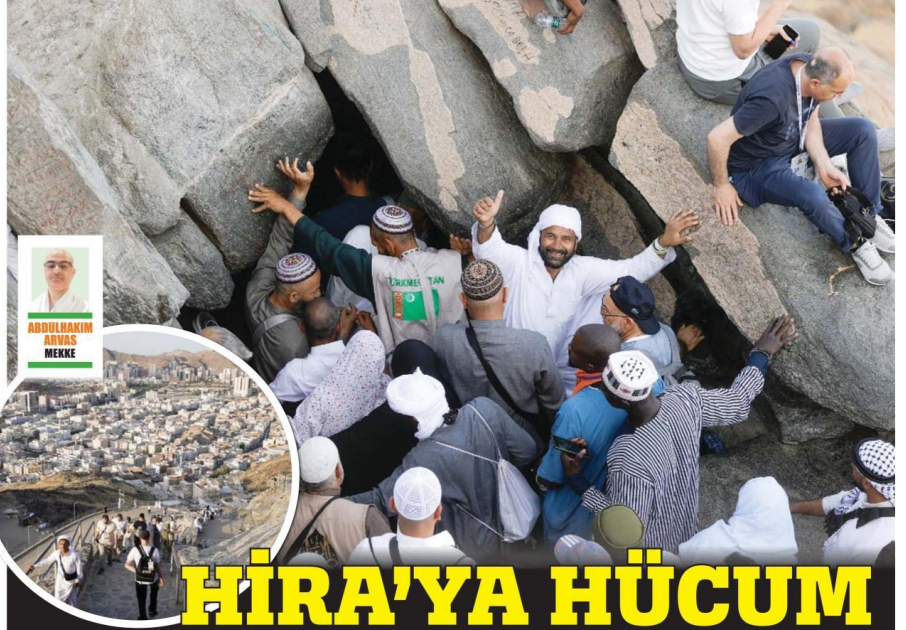
Adayların tamamı Mekke'de

Türk hacı adaylarının mübarek topraklara gelişi tamamlandı. **Kabe ziyaretlerini** sürdüren hacı adayları, günlerini tavaf yaparak, Kur'an-ı kerim okuyarak ve dua ederek geçiriyor.

İrfan Altıkardeş İHA

Kurban Bayramı'na beş gün kala hacı adaylarının son kafileleri de mübarek beldelere ulaştı. Hacı adaylarının bir kısmı Medine'ye bir kısmı ise Mekke'ye gelmişti. Cumartesi akşamı itibarıyla Türkiye'den tarifeli uçak ile hareket eden son kafilenin Mekke'ye varmasıyla tüm hacılarımızın mübarek topraklara gelişi tamamlandı. Mekke-i mükerremede Kabe ziyaretlerini sürdüren hacı adayları, günlerini tavaf yaparak, Kur'an-ı kerim okuyarak ve dua ederek geçiriyor. İlk günden itibaren havali manında hac vizelerini kontrol ederek gelenleri Harem bölgesine alan Suudlu yetkililer, Kabe ve Mekke-i mükerreme yollarında da bütün güzergâhlarda araç ve ihramlı kişileri Kabe'ye giren tek tek filigranlı kartların olup olmadığına bakıyorlar. Arabistan'daki hicri takvime göre 8 Zilhicce miladi 4 Haziran Çarşamba Tervîye günü Arafat'taki çadırlara otobüslerle nakilleri yapılacak olan hacı adaylarımız, 5

Haziran Perşembe 9 Zilhicce sabahı da hastaların Arafat'a nakli ile vakfe gerçekleştirilecek. 5 Haziran Perşembe akşam güneşin batmasından sonra yine otobüsler ile Arafat Ovası'ndan, 11 kilometre aşağıdaki Müzdelife bölgesine geçecek olan hacılar, akşam ve yatsı namazını Müzdelife'de cemederek kılacak. Taşları toplayıp Müzdelife vakfe duasını yapıp gece yarısından sonra yürümeye başlayarak Mina'daki Cemarat (şeytan) taşlama alımına geçecekler. Cemarat'ta ilk gün büyük şeytana yedi taş atılacak. Şükür kurbanının kesilmesinden sonra, tıraş olup ihramdan çıkacaklar. Ziyaret tavafi ve sayden sonra hacın menasikleri tamamlanacak. Hacıların bir kısmı Medine'ye geçerek bir kısmı Cidde'den yurda dönüş yapacak. Kafilelerin dönüşü 7 Temmuz'a kadar sürecek. **Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. Ali Erbaş**, bu sene 84 bin 942 vatandaşın hac ibadeti için kutsal topraklara geleceğini, hacı adaylarının yaş ortalamasının 62'den 60'a indiğini açıklamıştı.

ABDULHAKİM
ARVAS
MEKKE

HİRA'YA HÜCUM

Hac görevini yerine getirmek için kutsal topraklara gelenler vakitlerinin büyük çoğunluğunu Kabe-i muazzamada ibadet ve dua ederek geçirirken, Peygamber Efendimiz'e ilk vahyin indirildiği Nur Dağı'ndaki Hira Mağarası'nı ziyaret etmenin heyecanını da yaşıyorlar. Peygamber Efendimizin inziva çekilmek için çıktıkları Hira Mağarası, Kabe'nin yaklaşık 5 kilometre uzağında ve

621 metre yüksekliğe sahip. Termometrelerin öğlen 45 dereceye kadar çıktığı Mekke'de hacı adayları Hira Mağarası'nı ziyaret için genellikle daha ılık olan gecenin geç saatleri ile sabahın ilk ışıklarını tercih ediyor. Sarp bir yokuşu bulunan mağara, hacı adaylarının en çok zorlandıkları yerlerden biri olarak kabul ediliyor. Bazıları da yolculuğu yarıda bırakmak mecburiyetinde kalıyor. Bir saatlik

zorlu yolculuk sonrasında zirveye varan hacı adayları, buradan Mekke'yi izliyor ve namazın ardından Nur Dağı'nın zirvesinden yaklaşık 20 metre aşağıda bulunan Hira Mağarası'nı ziyaret ediyor. Hacı adayları, bir kişinin başı tavana değmeyecek şekilde ayakta durabileceği yükseklikte ve yere uzanabileceği genişlik ve uzunlukta bir boşluk bulunan mağarada şükür namazı kılıp dua ediyor.

Türkiye'den ilk kafilenin 9 Mayıs'ta yola çıkmasıyla başlayan hacı adaylarının mübarek topraklara yolculuğu tamamlandı. Yoğunluğun yaşandığı **Mekke**'de **Kâbe ziyaretlerini** sürdüren hacı adayları, namaz kılarak, **umre** yaparak, Kur'an-ı Kerim okuyarak, tavaf yaparak ve **kutsal** yerleri **ziyaret** ederek geçiriyor.

Türkiye'den ilk kafilenin 9 Mayıs'ta hareket etmesiyle başlayan hacı adaylarının **kutsal** topraklara yolculuğu kapsamında son **kafile** de **Mekke**'ye geldi.

Kurban Bayramına sayılı günler kala **Diyanet İşleri Başkanlığı** ve Türkiye **Seyahat Acentaları Birliği (TÜRSAB)** bağlı **seyahat** şirketlerinin organizasyonu ile yola çıkan hacı adayları **kutsal** topraklara ulaşmış oldu.

Hacı adaylarının bir kısmı **Medine**'ye bir kısmı ise **Mekke**'ye gitmişti. Önceki akşam ise Türkiye'den hareket eden son kafilenin **Mekke**'ye varmasıyla tüm kafilenin mübarek topraklara gelişi tamamlandı.

Yoğunluğun yaşandığı **Mekke**'de **Kâbe ziyaretlerini** sürdüren hacı adayları, **kutsal** topraklardaki günlerini, **umre** yaparak, Kur'an-ı Kerim okuyarak, tavaf yaparak ve **kutsal** yerleri **ziyaret** ederek geçiriyor.

Hacı adayları gerekli **hac** farizalarını yerine getirdikten sonra 4 Haziran'da Arafat'a çıkarak vakfeye duracaklar.

rak vakfeye duracaklar.

ŞEYTAN TAŞLANDIKTAN SONRA KÂBE'DE TAVAF VE SAY GERÇEKLEŞTİRİLECEK

Buradan Müzdelife ve Mina yolculuğu yapacak hacılar, Cemerat'ta şeytan taşladıktan sonra **Kâbe**'ye giderek tavaf ve say gerçekleştirecek. Daha sonra ihramdan çıkacak hacılar, 6 Haziran'da başlayacak **Kurban Bayramını kutsal** topraklarda idrak edecek.

Hacıların yurda dönüş yolculuğu ise 11 Haziran'da başlayacak. Kafilelerin dönüşü 7 Temmuz'a kadar sürecek.

Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş, bu sene 84 bin 942 vatandaşın **hac ibadeti** için **kutsal** topraklara geleceğini, bu sayının yüzde 51,5'ini kadın, yüzde 48,5'ini ise erkeklerin oluşturduğunu ve hacı adaylarının yaş ortalamasının 60 olduğunu açıklamıştı.

TÜRK HAC KAFİLELERİNİN TAMAMI KUTSAL TOPRAKLARA ULAŞTI

■ Türkiye'den ilk kafilenin 9 Mayıs'ta hareket etmesiyle başlayan hacı adaylarının **kutsal** topraklara yolculuğu kapsamında son **kafile** önceki akşam **Mekke**'ye geldi. Hacı adaylarının bir kısmı Medine'ye bir kısmı ise **Mekke**'ye gitmişti. Önceki akşam ise Türkiye'den hareket eden son kafilenin **Mekke**'ye varmasıyla tüm kafilenin mübarek topraklara gelişi tamamlandı. Yoğunluğun yaşandığı **Mekke**'de **Kabe** ziyaretlerini sürdüren hacı adayları, **kutsal** topraklardaki günlerini, **umre** yaparak, Kur'an-ı Kerim okuyarak, tavaf yaparak ve **kutsal** yerleri **ziyaret** ederek geçiriyor. Hacı adayları gerekli **hac** farizalarını yerine getirdikten sonra 4 Haziran'da Arafat'a çıkarak vakfeye duracaklar. Buradan Müzdelife ve Mina yolculuğu yapacak hacılar, Cemerat'ta şeytan taşladıktan sonra **Kabe**'ye giderek tavaf ve say gerçekleştirecek. Daha sonra ihramdan çıkacak hacılar, 6 Haziran'da başlayacak **Kurban Bayramı**'nı **kutsal** topraklarda idrak edecek. Hacıların yurda dönüş yolculuğu ise 11 Haziran'da başlayacak. Kafilelerin dönüşü 7 Temmuz'a kadar sürecek. **Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş**, bu sene 84 bin 942 vatandaşın **hac ibadeti** için **kutsal** topraklara geleceğini, bu sayının yüzde 51,5'ini kadın, yüzde 48,5'ini ise erkeklerin oluşturduğunu ve hacı adaylarının yaş ortalamasının 60 olduğunu açıklamıştı. -AA

TÜRK HAC KAFİLELERİ KUTSAL TOPRAKLARA ULAŞTI

**TÜRKİYE'DEN
İLK KAFİLENİN 9
MAYIS'TA HARE-
KET ETMESİYLE
BAŞLAYAN HACİ
ADAYLARININ
KUTSAL TOPRAK-
LARA YOLCULUĞU
KAPSAMINDA
SON KAFİLE DÜN
AKŞAM MEK-
KE'YE GELDİ.**

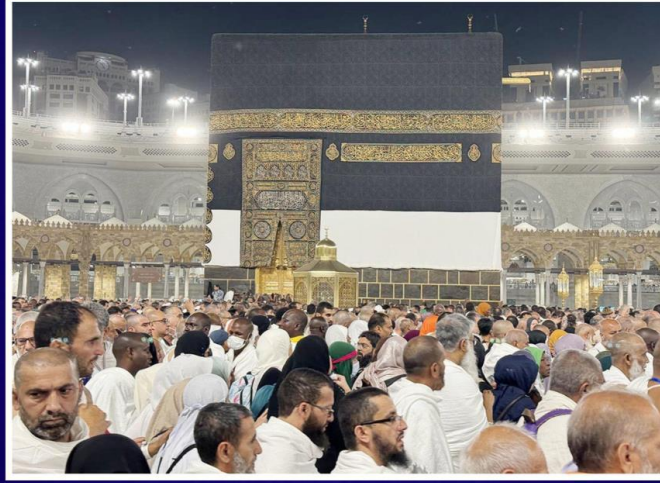
► **Kurban Bayramı**'na sayılı gün-
ler kala **Diyanet İşleri Başkanlığı**
ve Türkiye **Seyahat** Acentaları Birliği
(TÜRSAB) bağlı **seyahat** şirketlerinin
organizasyonu ile yola çıkan hacı aday-
ları **kutsal** topraklara ulaşmış oldu. Hacı
adaylarının bir kısmı Medine'ye bir kısmı
ise **Mekke**'ye gitmişti. Dün akşam ise
Türkiye'den hareket eden son kafilenin
Mekke'ye varmasıyla tüm kafilenin mü-
barek topraklara gelişi tamamlandı.

Yoğunluğun yaşandığı **Mekke**'de
Kabe ziyaretlerini sürdüren hacı
adayları, **kutsal** topraklardaki gün-
lerini, **umre** yaparak, Kur'an-ı Kerim
okuyarak, tavaf yaparak ve **kutsal**
yerleri **ziyaret** ederek geçiriyor. Hacı
adayları gerekli **hac** farizalarını yerine

getirdikten sonra 4 Haziran'da Arafat'a
çıkarak vakfeye duracaklar. Buradan
Müzzelife ve Mina yolculuğu yapacak
hacılar, Cemerat'ta şeytan taşladıktan
sonra **Kabe**'ye giderek tavaf ve say ger-
çekleştirecek. Daha sonra ihramdan çı-
kacak hacılar, 6 Haziran'da başlayacak
Kurban Bayramı'nı **kutsal** topraklarda
idrak edecek. Hacıların yurda dönüş
yolculuğu ise 11 Haziran'da başlayacak.
Kafilelerin dönüşü 7 Temmuz'a kadar
sürecek. **Diyanet İşleri Başkanı Ali
Erbaş**, bu sene 84 bin 942 vatandaşın
hac ibadeti için **kutsal** topraklara gele-
ceğini, bu sayının yüzde 51,5'ini kadın,
yüzde 48,5'ini ise erkeklerin oluşturdu-
ğunu ve hacı adaylarının yaş ortalama-
sının 60 olduğunu açıklamıştı.

TÜRK HAC KAFİLELERİNİN TAMAMI KUTSAL TOPRAKLARA ULAŞTI

Türkiye'den ilk kafilenin 9 Mayıs'ta hareket etmesiyle başlayan hacı adaylarının kutsal topraklara yolculuğu kapsamında son katile önceki akşam Mekke'ye geldi.

HACI ADAYLARININ bir kısmı Medine'ye bir kısmı ise Mekke'ye gitmişti. Önceki akşam ise Türkiye'den hareket eden son kafilenin Mekke'ye varmasıyla tüm kafilenin mübarek topraklara gelişi tamamlandı. Yagunlugun yagandığı Mekke'de Kâbe ziyaretlerini sürdüren hacı adayları, kutsal topraklardaki günlerini, umre yaparak, Kur'an-ı Kerim okuyarak, tavaf yaparak ve kutsal yerleri ziyaret ederek geçiriyor. Hacı adayları, gerekli hac farizalarını yerine getirdikten sonra 4 Haziran'da Arafat'a çıkarak vakfeye duracaklar. Buradan Müzdelife ve Mina yolculuğu yapacak hacılar, Cemerat'ta şeytan tasladiktan sonra Kâbe'ye giderek tavaf ve say gerçekleştirecek. Daha sonra ihramdan çıkacak hacılar, 6 Haziran'da başlayacak Kurban Bayramı'nı kutsal topraklarda idrak edecek. Hacıların yurda dönüş yolculuğu ise 11 Haziran'da başlayacak. Kafilelerin dönüşü 7 Temmuz'a kadar sürecek. Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbas, bu sene 84 bin 942 vatandaşın hac ibadeti için kutsal topraklara geleceğini, bu sayının yüzde 51,5'ini kadın, yüzde 48,5'ini ise erkeklerin oluşturduğunu ve hacı adaylarının yaş ortalamasının 60 olduğunu açıklamıştı.

Son hacı kafiləsi de **kutsal** topraklarda

Türkiye'den ilk kafilenin 9 Mayıs'ta hareket etmesiyle başlayan hacı adaylarının **kutsal** topraklara yolculuğu kapsamında son **kafile** de **Mekke**'ye geldi.

Kurban Bayramı'na sayılı günler kala **Diyanet İşleri Başkanlığı** ve Türkiye **Seyahat** Acentaları Birliği (TÜRSAB) bağlı **seyahat** şirketlerinin organizasyonu ile yola çıkan hacı adayları **kutsal** topraklara ulaşmış oldu.

Hacı adaylarının bir kısmı Medine'ye bir kısmı ise **Mekke**'ye gitmişti. Türkiye'den hareket eden son kafilenin de **Mekke**'ye varmasıyla tüm kafilenin mübarek topraklara geliş tamamlandı.

Yoğunluğun yaşandığı **Mekke**'de **Kâbe ziyaretlerini** sürdüren hacı adayları, **kutsal** topraklardaki günlerini, **umre** yaparak, Kur'an-ı Kerim okuyarak, tavaf yaparak ve **kutsal** yerleri **ziyaret** ederek geçiriyor. 6 Haziran'da başlayacak **Kurban Bayramı**'nı **kutsal** topraklarda idrak edecek hacıların yurda dönüş yolculuğu ise 11 Haziran'da başlayacak. Kafilelerin dönüşü 7 Temmuz'a kadar sürecek.

Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş, bu sene 84 bin 942 vatandaşın **hac ibadeti** için **kutsal** topraklara geleceğini, bu sayının yüzde 51,5'ini kadın, yüzde 48,5'ini ise erkeklerin oluşturduğunu ve hacı adaylarının yaş ortalamasının 60 olduğunu açıkladı.

Foto: İBRAHİM ÖZDABAK - Mekke / Yeni Asya

Türk hac kabileleri mukaddes topraklara ulaştı

TÜRKİYE'DEN ilk kabilenin 9 Mayıs'ta hareket etmesiyle başlayan hacı adaylarının mukaddes topraklara yolculuğu kapsamında son kabile Mekke'ye geldi. Kurban Bayramı'na sayılı günler kala Diyanet İşleri Başkanlığı ve Türkiye Seyahat Acentaları Birliği (TÜRSAB) bağlı seyahat şirketlerinin organizasyonu ile yola çıkan hacı adayları mukaddes topraklara ulaşmış oldu. Hacı adaylarının bir kısmı Medine'ye bir kısmı ise Mekke'ye gitmişti. Geçtiğimiz akşam

ise Türkiye'den hareket eden son kabilenin Mekke'ye varmasıyla tüm kabilenin mübarek topraklara gelişi tamamlandı. Yoğunluğun yaşandığı Mekke'de Kabe ziyaretlerini sürdüren hacı adayları, mukaddes topraklardaki günlerini, umre yaparak, Kur'an-ı Kerim okuyarak, tavaf yaparak ve kutsal yerleri ziyaret ederek geçiriyor. Daha sonra ihramdan çıkacak hacılar, 6 Haziran'da başlayacak Kurban Bayramı'nı mukaddes topraklarda idrak edecek. Mekke - aa

KURBAN KESMEK YERİNE BEDEL VERİLMEZ

Türkiye Diyanet Vakfı, Kurban Bayramı öncesinde “Kurban kesmek yerine sadaka vermekle bu ibadet yerine getirilmiş olur mu?”, “Ailede zengin olan karı-kocadan her birinin ayrı ayrı kurban kesmesi gerekir mi?” ya da “Ölmüş bir kimsenin adına kurban kesilebilir mi?” sorularına yanıt verdi.

Her ibadetin olduğu gibi kurbanın da belirli usul ve esasları olduğunun altını çizen TDDV, Hz. Peygamber (s.a.v) bir hadisine atıfta bulunarak kurbanlık hayvan kesilirken canının fazla acıtılmamasına dikkat edilmesi, bıçağın iyi bilinmesi ve hayvanın acı çekmemesi gerektiği vurgulandı.

KURBAN YERİNE BEDELİ VERİLİR Mİ?

“İbadetlerin şekil, şart ve rükünleri olduğu gibi hikmetleri, amaçları ve teşri gerekçeleri de vardır. İbadetlerdeki bu özelliklerin birbirinden ayı düşünülmesi mümkün değildir. Her ibadetin bir yapılaş şekli vardır. Hayvanın kesilmesi kurbanın rükünüdür. Kurban ibadeti ancak kurban olacak hayvanın usulüne uygun olarak kesilmesiyle yerine getirilebilir. Bedelini infak etmek suretiyle kurban ibadeti yerine getirilmiş olmaz.” denildi.

“İbadetlerde sorumluluk ve bu sorumluluğun bir neticesi olan ceza ve mükâfat da bireyseldir. İslâm dininde aile fertleri arasında mal birliği değil, mal ayrılığı esası vardır. Bir aile içinde karı, koca ve çocuklardan her birinin malı ayrı ayrı belirlenmişse kendilerine aittir. Bu itibarla aile fertlerinden karı, koca ve yetişkin çocuklardan kimin borcu

ve temel ihtiyaçları dışında 80.18 gr. (20 miskal) altını veya bu miktar altın değerinde parası veya artıcı olmasa bile nisa-ba ulaşan fazla malı ve eşyası varsa o kimse zengin sayılır. Bu şartlara göre aile fertlerinden dinen zengin sayılan her biri, fitır sadakası vermekle mükellef oldukları gibi, Kurban Bayramı’nda da Hanefilere göre kurban kesmekle yükümlüdürler. Şafii mezhebine göre ise aile için bir kurban kesmek sünnet-i kifâyedir. Dolayısıyla aileden birisinin kurban kesmesi ile hepsi için sünnet yerine gelmiş olur.” denildi.

“Dinimizde ölü kurbanı veya kabir kurbanı diye bir kurban çeşidi yoktur. Ancak, sevabı ölüye bağışlanmak üzere kurban kesilebilir. Ayrıca, kurban borcu olup hayatta iken vasiyet eden kişinin bıraktığı miras yeterli ise mirasçıları tarafından vasiyetinin yerine getirilmesi gerekir.”

Fatma Damla KAYAYERLİ/SABAH

‘Namazdan önce kesilirse geçersiz’

Diyanet İşleri Başkanlığı Din İşleri Yüksek Kurulu Üyesi İdris Bozkurt, kurban kesimine dair uyarılarda bulundu. Bozkurt, vekaletle kurban kesen bazı kurumların taahhütlerini yerine getirmek için aceleci davrandıklarını dile getirerek “Bayram gününden ve bayram namazından önce kesilen kurbanlar geçersizdir” dedi. ● AA

'Bayram namazından önce KURBAN KESİLMEZ'

'Bayram gecesinde kesilen kurbanlar geçerli değil'

Her ibadetin bir zamanının olduğunu vurgulayan Bozkurt, "Arife günü hatta bayram gecesinde kesilen kurbanlar geçerli değil. Onun için bu hassasiyeti gözetmek gerekir. Bu namaz vakti girmeden namaz kılmak gibidir. Kurbanları asaleten ve vekâleten kesenler bunu dikkate almalı" diye konuştu. Vekâleten kurban kesenlerin güvenilir kurum ve kuruluşları tercih etmesinin önemli olduğunu

altını çizen Bozkurt, "Vekâletle kurban kesenler kapsamlı vekâlet vermeli. Yani kendisi adına kurban şartlarını taşıyan bir hayvanın alınıp usulüne uygun kesilmesi ve kesilen bu kurbanın etlerinin ihtiyaç sahiplerine ulaştırılması noktasında vekâlet vermeli. Kurban kesim organizasyonunu yapamayacak ve imkânları kısıtlı olanlar değil, güven telkin eden, becerikli kurum ve kuruluşlar tercih edilmelidir" ifadesini kullandı.

DIYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI DİN İŞLERİ YÜKSEK KURULU ÜYESİ İDRİS BOZKURT, "VEKÂLET VERENLER NORMALDE KURBANINI KURBAN BAYRAMI'NDA, NAMAZ SONRASINDA KESECEKTİ. BU YÜZDEN VEKÂLET ALAN KURUMLAR DA AYNI HASSASİYETE RİAYET ETMELİ" DEDİ.

Diyane İşleri Başkanlığı Din İşleri Yüksek Kurulu Üyesi İdris Bozkurt, hem halka hem de Hakk'a yakınlık olan kurbanın

ibadet maksadıyla Allah'ın rızasını gözeterek belirlenen hayvanların kesimini ifade ettiğini anımsatan Bozkurt, farklı kurbanların olduğunu, Kurban Bayramı içerisinde kesilen kurbanın ise "udhiyye" diye isimlendirildiğini bildirdi.

Udhiyye kurbanının, Kurban Bayramı namazıyla kesilmeye başlandığını aktaran Bozkurt, "Hanefilere bayramın üçüncü günü, gün batımına kadar, Şafii'lere göre de dördüncü güne kadar kesilebilir" bilgisini paylaştı.

Vekâletle kurban kesen bazı kurumların taahhütlerini yerine getirmek için aceleci davranışlarını dile getiren Bozkurt, "Vekâlet verenlerin vekili konumunda olan kurum ve kişiler, müvekkilinin hassasiyetine riayet etmeli. Vekâlet verenler normalde kurbanını Kurban Bayramı'nda, namaz sonrasında kesecekti. Bu yüzden vekâlet alan kurumlar da aynı hassasiyete riayet etmeli. Yani bayram namazından önce kurban kesmemeliler. Bayram gününden ve bayram namazından önce kesilen kurbanlar geçersizdir" değerlendirmesinde bulundu.

İDRİS BOZKURT

DIYANET'TEN ÖNEMLİ UYARI:

Bayram namazı öncesi kesilen kurban geçersiz

Marketler
bayram
sabahu
kapiya
et teslim
ediyor,
bu da
kurbanla-
rin daha
önceden
kesildiği
endişe-
sine yol
açıyordu.

Diyane İşleri Başkanlığı Din İşleri Yüksek Kurulu Üyesi İdris Bozkurt, kurban vekaleti verilen kurum ve kişilerin, müvekkilin hassasiyetine riayet etmesi gerektiği ve kurbanları Kurban Bayramı'nda, namaz sonrasında kesmesi gerektiği uyarısında bulundu. Udhiyye kurbanının, Kurban Bayramı namazıyla kesilmeye başladığını aktaran Bozkurt "Hanefilere bayramın üçüncü günü, gün batımına kadar, Şafilere göre de dördüncü güne kadar kesilebilir" bilgisini paylaştı. Vekâletle kurban kesen bazı kurumların taahhütlerini yerine getirmek için aceleci davrandıklarını dile getiren Bozkurt "Vekâlet verenlerin vekili konumunda olan kurum ve kişiler, müvekkilinin hassasiyetine riayet etmeli. Vekâlet verenler normalde kurbanını Kurban Bayramı'nda, namaz sonrasında kesecekti. Bu yüzden vekâlet alan kurumlar da aynı hassasiyete riayet etmeli. Yani bayram namazından önce kurban kesmemeliler. Bayram gününden ve bayram namazından önce kesilen kurbanlar geçersizdir" değerlendirmesinde bulundu. Her ibadetin bir zamanının olduğunu vurgulayan Bozkurt "Arife günü hatta bayram gecesinde kesilen kurbanlar geçerli değil. Bu, namaz vakti girmeden namaz kılmak gibidir" diye konuştu. Zincir marketler ve e-Ticaret şirketleri bayram sabahı saat 09.00'da insanların kapısına et bırakıyordu. Bu da kurbanların daha önceden kesildiği şüphelerine yol açıyordu.

NAMAZDAN ÖNCE KESERSENİZ KABUL OLMAZ

■ DİYANET
İşleri
Başkanlığı Din

İşleri Yüksek Kurulu Üyesi İdris Bozkurt, "Vekalet verenlerin vekili konumunda olan kurum ve kişiler, müvekkilinin hassasiyetine riayet etmeli. Vekalet verenler normalde kurbanını **Kurban Bayramı**'nda, namaz sonrasında kesecekti. Bu yüzden vekalet alan kurumlar da aynı hassasiyete riayet etmeli. Yani bayram namazından önce **kurban kesmemeliler**. Bayram gününden ve bayram namazından önce kesilen kurbanlar geçersizdir" değerlendirmesinde bulundu.

Bayram namazından önce kurban kesmeyin

► **Diyanet İşleri Başkanlığı**
Din İşleri Yüksek
Kurulu Üyesi İdris Bozkurt,
vekaletle **kurban kesimi**
konusunda önemli uyarılarda
bulundu. Bozkurt, vekalet
verilen kurumların, **kurban**
ibadetinin manevi ve fıkhi
hassasiyetlerine riayet etmesi
gerektiğini belirtti. **Kurban**
kesiminin bayram namazından

sonra başlaması gerektiğini
vurgulayan Bozkurt, erken
kesimlerin geçersiz olacağını
ifade etti. **Kurban Bayramı**'nda
kesilen **kurbana** "udhiyye"
denildiğini belirten Bozkurt,
bu **kurbanın** bayram namazıyla
kesilmeye başladığını
aktararak, "Hanefilere
bayramın üçüncü günü, gün
batımına kadar, Şafiilere göre

de dördüncü güne kadar
kesilebilir" bilgisini paylaştı.
Her ibadetin bir zamanının
olduğunu vurgulayan
Bozkurt, "Arefe günü hatta
bayram gecesinde kesilen
kurbanlar geçerli değil. Onun
için bu hassasiyeti gözetmek
gerekir. **Kurbanları** asaleten
ve vekaleten kesenler bunu
dikkate almalı" diye konuştu.

**Diyanet
uyardı!**

Bayram namazı öncesi kesilen kurbanlar geçersizdir

Hem Hakk'a hem de halka yakınlık olan **Kurban Bayramı**na sayılı günler kala **Diyanet**'ten Mü'minlere **kurban kesimine** yönelik uyarılar geldi.

Diyanet İşleri Başkanlığı Din İşleri Yüksek Kurulu Üyesi İdris Bozkurt, vekaletle **kurban kesen** bazı kurumların taahhütlerini yerine getirmek için aceleci davranışlarını dile getirdi. Bozkurt, "Vekalet verenlerin vekili konumunda olan kurum ve kişiler, müvekkilinin hassasiyetine riayet etmeli. Vekalet verenler normalde **kurbanı Kurban Bayramında**, namaz sonrasında kesecekti. Bu yüz-

den vekalet alan kurumlar da aynı hassasiyete riayet etmeli. Yani bayram namazından önce **kurban kesmemeliler**. Bayram gününden ve bayram namazından önce kesilen **kurbanlar** geçersizdir" değerlendirmesinde bulundu.

Her ibadetin bir zamanının olduğunu vurgulayan Bozkurt, "Ari-fe günü hatta bayram gecesinde kesilen **kurbanlar** geçerli değil. Onun için bu hassasiyeti gözetmek gerekir. Bu namaz vakti girmeden namaz kılmak gibidir. **Kurbanları** asaleten ve vekaleten kesenler bunu dikkate almalı" diye konuştu.

İBB BOĞA TİMİ HAZIR

İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin (İBB) Boğa Yakalama Timi göreve hazır. Ekipler, **Kurban Bayramı** boyunca 153 Çözüm Merkezi'ne gelen ihbarlar üzerine kaçan hayvanları yakalayıp sahiplerine teslim edecek.

'Bayram namazı öncesi kesilen **kurban** geçersiz'

■ **Diyanet İşleri Başkanlığı Din İşleri Yüksek Kurulu** Üyesi İdris Bozkurt, yaklaşan **Kurban Bayramı** öncesi uyarılarda bulundu. Hem halka hem de Hakk'a yakınlık olan **kurbanın** mali bir ibadet olduğunu vurgulayan Bozkurt "Farklı **kurbanlar** vardır. Bayram içerisinde kesilen **kurbanın** adı udhiyyedir. Hanefilere bayramın üçüncü günü, gün batımına kadar, Şafilere göre de dördüncü güne kadar **kurban kesilebilir**. Vekaletle kesen bazı kurumlar, taahhütlerini yerine getirmek için aceleci davranıyor. Bayram namazından önce **kurban kesme-**

meliler. Bayram gününden ve namazdan önce kesilen **kurbanlar** geçersizdir" diye konuştu. Vatandaşlara güvenilir kuruluşları seçme tavsiyesinde bulunan Bozkurt "Vekaletle **kurban kesenler** kapsamlı vekalet vermeli. Yani kendisi adına **kurban** şartlarını taşıyan bir hayvanın alınıp usulüne uygun kesilmesi ve etlerin ihtiyaç sahiplerine ulaştırılması noktasında vekalet vermeli. **Kurban kesim** organizasyonunu yapamayacak ve imkanları kısıtlı olanlar değil, güven telkin eden, becerikli kurumlar tercih edilmelidir" ifadesini kullandı. -AA

Diyanetten 'Bayram Namazı' uyarısı

DIYANET İşleri Başkanlığı Din İşleri Yüksek Kurulu üyesi İdris Bozkurt, "Vekalet verenler normalde **kurbanını Kurban Bayramı**'nda, namaz sonrasında kesecekti. Bu yüzden vekalet alan kurumlar da aynı hassasiyete riayet etmeli" dedi. Vekaletle **kurban kesen** bazı kurumların taahhütlerini yerine getirmek için aceleci davrandıklarını dile getiren Bozkurt, "Vekalet

verenlerin vekili konumunda olan kurum ve kişiler, müvekkilinin hassasiyetine riayet etmeli. Vekalet verenler normalde **kurbanını Kurban Bayramı**'nda, namaz sonrasında kesecekti.

Bu yüzden vekalet alan kurumlar da aynı hassasiyete riayet etmeli. Yani bayram namazından önce **kurban kesmemeliler**. Bayram gününden ve bayram namazından önce kesilen **kurbanlar** geçersizdir" değerlendirmesinde bulundu. Her ibadetin bir zamanının olduğunu vurgulayan Bozkurt, "Arife günü hatta bayram gecesinde kesilen **kurbanlar** geçerli değil. Onun için bu hassasiyeti gözetmek gerekir. Bu namaz vakti girmeden namaz kılmak gibidir. **Kurbanları** asaleten ve vekaleten kesenler bunu dikkate almalı." diye konuştu.

Türk hacı adayları Mekke'ye geçti

HAC için **kutsal** topraklara gelen hacı adayları, ilk olarak Medine'de Mescid-i Nebevi'yi **ziyaret** etti. Burada Hazreti Muhammed ile Hazreti Ebubekir ve Hazreti Ömer'in kabirlerinin yer aldığı Hücre-i Saadet'i selamlayan hacı adayları, dua etti. Türk hacı adayları, sahabe mezarlarının bulunduğu Cennet-ül Baki'yi ve "**İslam**'ın ilk mescidi" olarak anılan Kuba Mescidi'ni, Mescid-i Kibleteyn ile Uhud ve Hendek savaşları-

nın yaşandığı mekanları ve Okçular Tepesi'ni **ziyaret** etti. Medine'deki **ziyaretlerini** tamamlayan Türk hacı adayları ile **Diyanet İşleri Başkanlığı** görevlileri **Mekke**'ye geçti. Otellerine yerleşen hacı adayları **Kabe**'yi **ziyaret** ediyor. Dualar eşliğinde **Kabe**'yi tavaf eden ve tavaf namazı kılan hacı adayları, Safa ile Merve tepeleri arasında say yapıyor. Sayın bitirilmesinin ardından **umreyi** tamamlayanlar ise tıraş olarak ihramdan çıkıp, **hac** gününü **ibadetlerle** bekliyor.

Kurban vekaletinde hassasiyet çağrısı

Diyanet İşleri Başkanlığı Din İşleri Yüksek Kurulu Üyesi İdris Bozkurt, "Vekalet verenler normalde kurbanını Kurban Bayramı'nda, namaz sonrasında kesecekti. Bu yüzden vekalet alan kurumlar da aynı hassasiyete riayet etmeli." dedi. Kurbanın ibadet maksadıyla Allah'ın rızasını gözeterek belirlenen hayvanların kesimini ifade ettiğini anımsatan Bozkurt, farklı kurbanların olduğunu, Kurban Bayramı içerisinde kesilen kurbanın ise "udhiyye" diye isimlendirildiğini bildirdi. Udhiyye kurbanının, Kurban Bayramı namazıyla kesilmeye başlandığını aktaran Bozkurt, "Hanefilere bayramın üçüncü günü, gün batımına kadar, Şafiilere göre de dördüncü güne kadar kesilebilir." bilgisini paylaştı.

25 YILDIR KONUŞMAYAN İKİ KOMŞU MEKKE'DE BARIŞTI

KUTSAL TOPRAKLARA BURSA'DAN GELEN VE 25 YILDIR KÜS OLAN İKİ KOMŞU,
DIYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI EKİPLERİNİN YARDIMIYLA **MEKKE**'DE BARIŞTI.

Mübarek topraklara eşleriyle gelen Sevinç ve Çiçek'in 25 yıllık küslüğünü İlçe Müftüsü Çandır ve irşat ekibi, Türkiye'den başlayıp Medine ve Mekke'de devam eden sohbetler sonrasında bitirdi.

BURSA'NIN Orhanlı ilçesi Emir Mahalle-si'nde yaşayan ve 25 yıldır birbirleriyle konuşmayan Osman Sevinç ile Yüksel Çiçek 2025 yılı hac kurası çıktı.

Hacı adaylarından Osman Sevinç, Orhanlı Müftüsü Ahmet Fuat Çandır'a kafilende uzun yıllardır konuşmadığı ve küs olduğu hacı adayı olması sebebiyle kafilde talebinde bulundu. Mübarek topraklara eşleriyle gelen Sevinç ve Çiçek'in 25 yıllık küslüğünü İlçe Müftüsü Çandır ve irşat ekibi, Türkiye'den başlayıp Medine ve Mekke'de devam eden sohbetler sonrasında bitirdi.

Sevinç ve Çiçek'in konakladığı otelde hacı adayları, eşleri, Diyanet İşleri Başkan Yardımcısı Kadir Dinç ve görevliler barışma yemeğinde bir araya geldi.

Diyanet İşleri Başkan Yardımcısı Kadir Dinç, burada yaptığı konuşmada, Allah'tan af dilemek için insanların önce kendileri affetmesi gerektiğini, Rabb'in huzuruna gelirken dünyaya ait kurgunlukları bir kenara bırakmaları gerektiğini söyledi.

Arafat'tan önce küslüğün bitirilmesinin önemli olduğunu belirten Dinç, "Madem Rabb'imize gidiyoruz, Allah bizi evine kabul etmiş, bu 3 günlük dünyada neden birbirimize yabancı duralım. Aynı köyde yaşadığımız halde kalplerimiz neden birbirine uzak kalsın." dedi.

BİZİ BEKLEYEN MAHŞER VAR, AHİRET VAR

Dinç, Allah'ın huzuruna çıkacaklarını Arafat'ta vakfeye durup söz vereceklerini belirterek, şöyle konuştu: "Daha bizi bekleyen mahşer var, ahiret var. Demek ki bu pişmanlık duyguları canlanmış. Allah kulunu affederken neden biz birbirimizi affetmeyelim diyerek buluşmuşlar. Hamdolsun kalpler yumuşamış. Bu mukaddes belde vahyin beşiği olan bu kutsal topraklar, ümmül-kura (şehirlerin anası) olan bu topraklar, ana kucağıyla bu kardeşlerimizi de kucaklamış. Tekrar birbirlerine kardeşlik raptıyla bağlamış. Tebrik ediyoruz. Mekke'de ümmet buluşuyor."

Kutsal topraklar olmasaydı barışma olmazdı

ORHANELİ Müftüsü Ahmet Fuat Çandır ise irşatlarıyla, eşlerinin de desteğiyle Medine'de küslerin yumuşadığını dile getirdi.

Mekke'ye ilk geldiklerinde bir yemek sofrasında buluştuklarını anlatan Çandır, iki ailenin de yıllardır birbirlerine hasret yaşadıklarını, mübarek toprakların rahmetiyle iki komşunun birbirlerinden hiç ayrılmadıklarını dile getirdi.

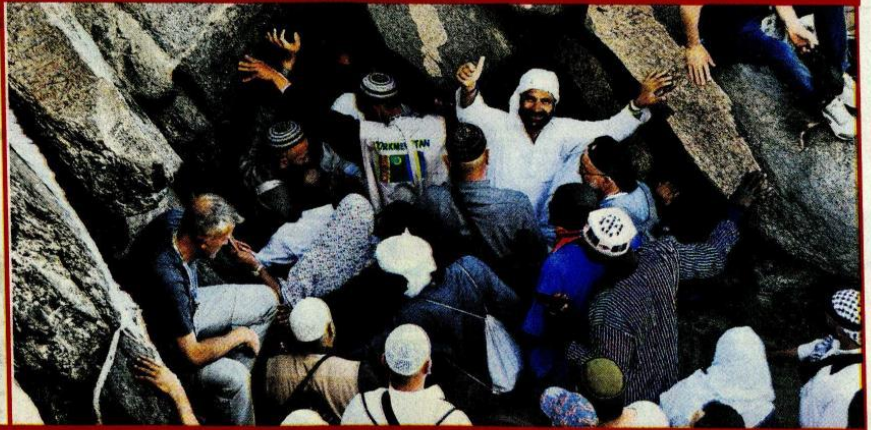
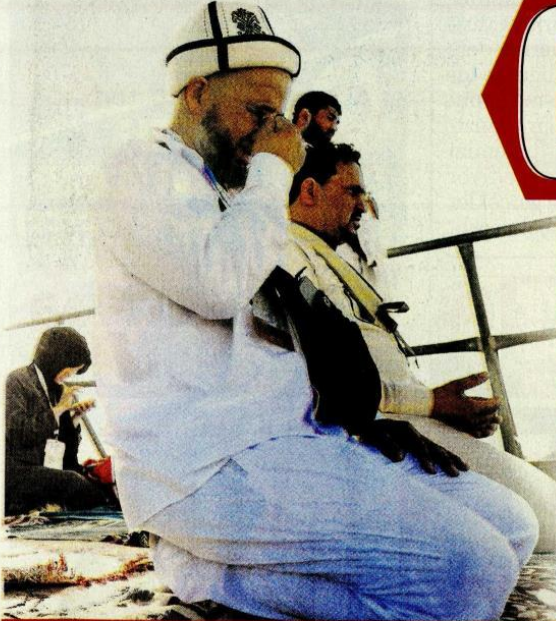
66 yaşındaki Osman Sevinç eşi Hatice Sevinçle geldiği hac vazifesinde küslüğün bitirilmesine sevindiğini belirterek, "Hafiflik hissettik ve günahattan kurtulduk gibi oldu. Kutsal topraklar olmasaydı barışma olmazdı. Buna vesile olan hocalarımızdan Allah razı olsun." dedi. 70 yaşındaki Yüksel Çiçek de 14 yıldır hac kurası beklediğini ancak kuradan çıktığı yıl küs olduğu komşusuyla aynı kafilde kutsal topraklara geldiğini kaydetti.

Çiçek, yıllardır küs olmalarının kendisini de rahatsız ettiğine işaret ederek, "25 senedir konuşmuyorduk hocalarımızın sayesinde burada barışmaya karar verdik. Muhasebe ettik küslüğü bıraktık. Üzerimizden ve sırtımızdan yük kalktı." diye konuştu. Diyanet İşleri Başkanlığı ekipleri de ailelere adlarının yazılı olduğu seccade hediye etti. Mekke - aa

HİRA'DA MUTLULUK

GÖZYAŞLARI

Kutsal topraklara giden hacı adayları, Cebeli-Nur'da bulunan (Nur Dağı) Hira Mağarası'nda buluşarak sabah namazını eda etti. Hz. Muhammed'e (SAV), Cebrail Aleyhisselam tarafından peygamberlik müjdesinin verildiği Hira Mağarası'nı ziyaret eden hacı adayları mutluluk gözyaşları döktü

Hac ibadeti için Suudi Arabistan'ın Mekke şehrinde bulunan hacı adayları ibadetlerine devam ederken **kutsal** mekânları ziyaret etmeyi de ihmal etmiyor. Hacı adaylarının en fazla ziyaret ettiği mekânların başında ise **İslam**'ın doğuşuna tanıklık eden, vahyin ilk indiği Cebel-i Nur (Nur Dağı) yer alıyor. Hava sıcaklığının 40 dereceyi aşması nedeniyle Peygamber Efendimizin Cebrail A.S ile ilk karşılaştığı yer olan Nur Dağı'ndaki Hira Mağarası'na ziyaretlerde akşam ve sabah saatleri tercih ediliyor. Hz. Muhammed'e (SAV), Cebrail Aleyhisselam tarafından peygamberlik müjdesinin verildiği Hira Mağarası'nı ziyaret eden hacı adayları duygularını SABAH'a anlattı.

Barış SAVAS

■ **Ertan Yılmaz:** Ankara'dan geldim. Ne kadar meşakkatli bir yol, şu an bile yorucu. Bir de Efendimizin yaşadığı döneme bakarsak ne zorluklarla buraya çıktığını anlayabiliriz. Bu yolculuk bize ayrıca **İslam** dinini anlatmak ve yaymadaki mücadelesinin de ne kadar zor olduğuna bir kanıttır. Onun izini takip etmek, huzura daldığı inzivasını görmek, Resulullahın meşakkatlerle gelip burada tefekkür etmesi insanı çok farklı bir âleme götürüyor, farklı bir hüznün çöküyor. Efendimiz nelele katlanmış, biz şu yollar bu kadar yapılmasına rağmen sabır göstermiyoruz. Allah'ın dinini yaymadaki gayreti bizi mahzunlaştırıyor.

■ **Mehmet Ali Bilgili:** Van'dan geldim. Resullah zamanında bu basamaklar yoktu. Hz. Hatice annemiz ona bu yolları arşınlayıp yemek getiriyordu.

O sevgi, o aşk, o bağlılık, o sadakat bu zamanda nerede, kimde var bilmiyorum. Biz şu anda içinde bulunduğumuz refah ortamında bile efendimizin turnağı, ayağı'nın tabanı olmayız.

■ **Günname Tezihan:** Yunanistan Gümülcine'den geldim. Geçen yıl kendim için gelmişim, bu yıl ise yeni vefat eden anneme başışlamak üzere geldim. Allah kabul etsin. İmkânım olsa her yıl gelip burada kalmayı istiyorum. Rabbim inşallah Peygamberimize sadık bir ümmet olarak burada ölmeyi nasip etsin. Bir oğlum bir de kızım var, Allah onlara da nasip etsin gelmeyi. Şu yollar bana hiç zor gelmedi, yorulmadan çıktım dağı.

■ **Hüseyin Fatma:** Gümülcine'nin Yash Köyü'nden geldim. İki ayağım da ameliyatlı ama Allah bana güç, kuvvet verdi. Nur Dağı'nı rahat çıktım. Hira Mağarası'nı görünce gözyaşlarımı tutamadım, çok ağladım. Peygamberimiz bizim için çok şeyler yapmış, bunun verdiği hissiyat anlatılmaz. Biz **Müslümanlığı** hazır bulduk. Allah evlatlarına da nasip etsin buralara gelmeyi. Buranın havası, suyu, huzuru her şeyi çok farklı. Onun için gelip görsün herkes, ben çok ağladım, çok hüznüldüm.

■ **Remziye Mustafa:** Çok mutluyum burada olmaktan. Nur Dağı'nı çıktım, çıkışım zor olmadı. Allah bizi Peygamberinin şefaatine nail eylesin. Bu kadar yorucu ve meşakkatli bir yolu, bir de hep taş çakıl dolu halde düşünmek ve o zorlukla burayı çıkmasındaki gayreti düşündüm, hüznüldüm.

643 METREYE ZORLU TIRMANIŞ

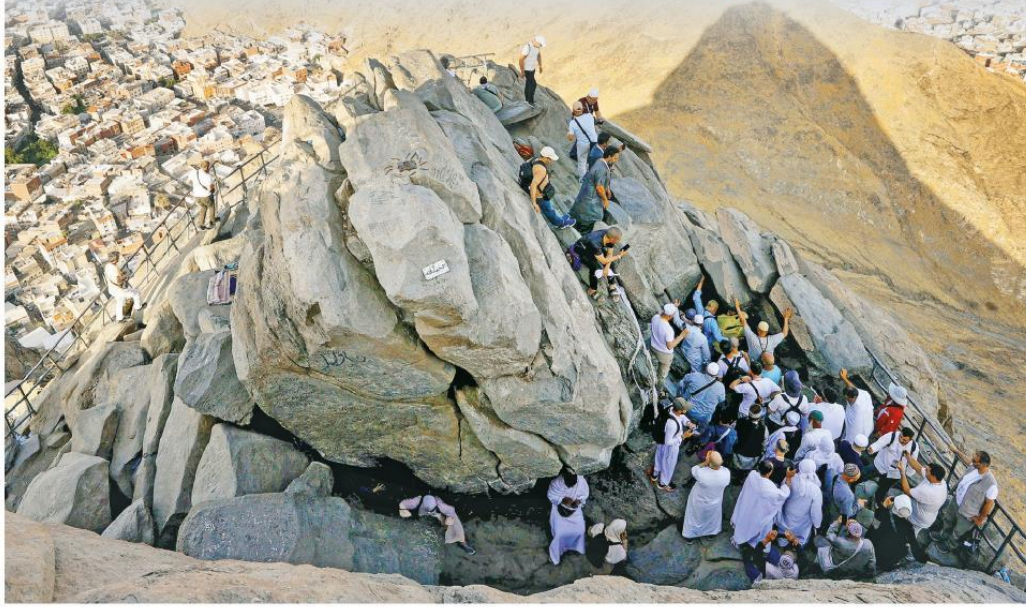
Hacı adayları, **İslam** Peygamberi Hz. Muhammed'e 'oku' emrinin geldiği yer olan 643 metre yüksekliğindeki Nur Dağı'na tırmanıyor. Yaklaşık bir saat süren zorlu tırmanışın ardından vakit namazlarını Hz. Muhammed'in ayak bastığı yerlerde eda ediyor. Nur Dağı'ndaki Hira Mağarası'nın içine girebilmek için uzun süre sıranın kendilerine gelmesi için dışarıda sabırla bekleyen hacı adayları, dağın zirvesinden **Kâbe**'yi izliyor.

İLK VAHİY ALÂK SURESİ İNDİRİLDİ

Hz. Muhammed (SAV), peygamberliğini ilan etmeden önce şehir hayatından uzaklaşmak için sık sık Nur Dağı'na çıkardı. Bu çıkışlarında uzun süre dağda bulunan Hira Mağarası'nda konakladı. 40 yaşına geldiğinde ise mağarada inzivada bulunan Hz. Muhammed'e, Hz. Cebrail gelerek ilk vahiy olan "Oku!" emrini ileterek Alâk Suresi'nin ilk 5 ayetleri indirildi.

Peygamberin izinde

Hac ibadetini yerine getirmek için Mekke'ye giden hacı adayları, Hazreti Muhammed'e (sav) ilk vahyin ulaştırıldığı Hira Mağarası'nı ziyaret ediyor. Yaklaşık bir saat süren zorlu yürüyüşün ardından Hira Mağarası'na ulaşan hacı adayları, mağarada şükür namazı kılıp dua etmek için uzun süre sıra bekliyor.

▶ Hacı adayları, Kur'an-ı Kerim'in ilk ayetlerinin Hazreti Muhammed'e ulaştırıldığı Nur Dağı'ndaki (Cebel-i Nur) Hira Mağarası'na bir saatlik zorlu yürüyüşün ardından ulaşıyor. Mekke'ye 5 kilometre mesafede olan Nur Dağı'nın zirvesindeki Hira Mağarası'nı dünyanın çeşitli ülkelerinden çok sayıda Müslüman ziyaret ediyor. Yaklaşık bir saat süren oldukça dik ve zorlu yürüyüşün ardından 550 metre yüksekliğindeki zirveye ulaşan hacı adayları, Nur Dağı'nın zirvesinden 20 metre aşağıda bulunan Hira Mağarası'na iniyor. Hacı adayları, bir kişinin başı tavana değmeyecek şekilde ayakta durabileceği yükseklikte ve yere uzanabileceği genişlik ve uzunlukta boşluk bulunan mağarada şükür namazı kılıp dua etmek için uzun süre sıra bekliyor. Hazreti Muhammed'in 40 yaşında inzivaya çekildiği ve burada sıkça vakit geçirdiği Hira Mağarası, ilk vahyin geldiği ve Kur'an-ı Kerim'in indirilmeye başlandığı yer olma özelliğini taşıyor.

GOZYAŞLARINA BOĞULDUK
Hacı adaylarından

Türk hacıların tamamı Mekke'de

● Türkiye'den ilk kafilenin 9 Mayıs'ta hareket etmesiyle başlayan hacı adaylarının kutsal topraklara yolculuğu kapsamında son katile önceki akşam Mekke'ye geldi. Yoğunluk yaşanan Mekke'de hacı adayları günlerini, umre yolculuğu yaparak, Kur'an-ı

Kerim okuyarak, tavaf yaparak ve kutsal yerleri ziyaret ederek geçiriyor. Hacı adayları gerekli hac farızalarını yerine getirdikten sonra 4 Haziran'da Arafat'a çıkarak vakfeye duracaklar. Buradan Müzdelife ve Mina yapacak hacılar, Cemerat'ta

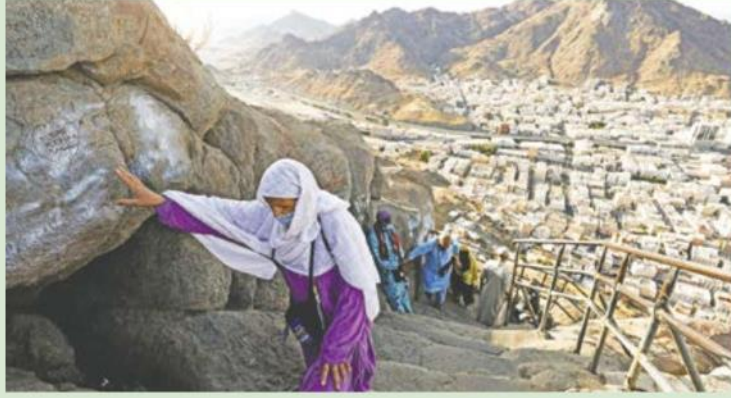
şeytan taşladıktan sonra Kabe'ye giderek tavaf ve say gerçekleştirecek. Daha sonra ihramdan çıkacak hacılar, 6 Haziran'da başlayacak Kurban Bayramı'nı kutsal topraklarda idrak edecek. Hacıların yurda dönüş yolculuğu ise 11 Haziran'da başlayacak.

Gümölcine'den gelen 66 yaşındaki Neziha Mehmet, sağlık sorunlarına rağmen çok güzel bir şekilde Hira Mağarası'na çıktıklarını ifade etti. Mekke'ye ikinci gelişi olduğunu belirten Mehmet, "O kadar mutluyuz ki anlatamam. Hiç yorulmadım. Tatlı yorgunluk bunlar. Mağarada gözyaşlarına boğulduk" dedi. Gümölcine'den gelen Fatma Hüseyin ise Hira Mağarası ziyaretinde çok hüzünlendiğini söyledi. Yaşadıklarını anlatmanın mümkün olmadığını, çok değişik bir atmosferde bulunduklarını

dile getiren Hüseyin, "Ayağım ameliyatlı ama Allah güç kuvvet verdi. Gözyaşlarımı tutamadım. Çok ağladım" diye konuştu.

COK FARKLI BİR DUYGU

Ankara'dan hac farızasını yerine getirmek için Mekke'ye gelen Ertan Yılmaz da Allah'ın nasip etmesiyle mübarek topraklara geldiğini ifade etti. Mekke'de bulunmanın çok farklı bir duygu olduğunu vurgulayan Yılmaz, "Vahyin ilk geldiği yeri gördük, Allah bize nasip etti. Çok duygulandık" ifadelerini kullandı.

Nur Dağı hacı adaylarının akınına uğruyor

Resulullah'a ilk vahiy
Hira Mağarasında inmişti

Hacı adayları, Kur'an-ı Kerim'in ilk ayetlerinin Hazreti Peygambere indiği Nur Dağı'ndaki Hira Mağarası'na bir saatlik zorlu yürüyüşün ardından ulaşıyor. Mekke'ye 5 kilometre mesafede olan mağaraya dünyanın çeşitli ülkelerinden çok sayıda Müslüman ziyaret ediyor. Yaklaşık bir saat süren oldukça dik ve zorlu yürüyüşün ardından 550 metre yüksekliğindeki zirveye ulaşan hacı adayları, Nur Dağı'nın zirvesinden 20 metre aşağıda bulunan Hira Mağarasına iniyor. Hacı adayları, bir kişinin başı tavana

değmeyecek şekilde ayakta durabileceği yükseklikte ve yere uzanabileceği genişlik ve uzunlukta boşluk bulunan mağarada şükür namazı kılıp dua etmek için uzun süre sıra bekliyor.

Hacı adaylarından Gümülcine'den gelen 66 yaşındaki Neziha Mehmet, "Allah rızası için, Peygamber Efendimiz için bu yollar hiç geldi bize. O kadar mutluyuz ki anlatamam" dedi. Fatma Hüseyin de "Ayağım ameliyatlı ama Allah güç kuvvet verdi. Gözyaşlarımı tutamadım" ifadesini kullandı.

Kazan Forum'un izdüşümleri

Prof. Dr. Zülfikar Bayraktar

Anadolu Üniversitesi

Rusya **Musulmanları** Dini Nezaret Merkezi Başkanı Şeyhülislam Talgat Safa Taceddin tarafından 16-18 Mayıs 2025 tarihlerinde Rusya Federasyonu Tataristan Cumhuriyeti'ndeki Kazan şehrinde gerçekleştirilen "Milli Kimlik ve Din" temalı Rusya genelindeki Tatar Din Adamları Forumu'na, Türkiye'den Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Serdar Bulut ile onur konuğu olarak davet edildik. Rusya Federasyonu Başkurdistan Cumhuriyeti'nin başkenti Ufa'da bulunan Rusya **İslam** Üniversitesi'nde bizleri misafir eden Şeyhülislam Talgat Safa Taceddin ile keyifli, doyurucu ve uzunca bir sohbet etme imkânı bulduk. Ardından Tataristan'da devam edecek olan programımız için Kazan'a doğru yola revan olduk.

TÜRKİYE'NİN

TEMSİL KABİLİYETİ

Malum olduğu üzere Kazan Forum; **İslam** ülkeleri ile ekonomik iş birliğini geliştirme ve yanında alt çalışma grubu olan Rusya **İslam** Dünyası Stratejik Vizyon Grubu marifetiyle de dini, kültürel ve sosyal alanlarda çalışmalar yürüten önemli bir oluşum. Vizyon Grubunda ülkemizi Ticaret eski Bakanı Nihat Zeybekçi temsil etti. Rusya Federasyonu Tataristan Cumhuriyeti'ndeki bahsi geçen programlara T.C. Cumhurbaşkanlığı **Diyanet İşleri Başkanlığı**'nı temsilen Başkan Yardımcısı Sayın Doç. Dr. Selim Argun da katılım sağladı. Ziyaret kapsamında Sayın Argun; Stratejik Vizyon Grubunda hitapta bulundu, Tataristan Cumhuriyeti Reisi, Başbakan Yardımcısı ve diğer devlet ricalinin katılımıyla ana oturuma iştirak ederek ardından, Rusya Federasyonu **Musulmanları** Dini İdare Başkanı ve Tataristan Cumhuriyeti Başkanı ile ikili görüşmeler gerçekleştirdi. Şahsen bu programda beni en çok etkileyen hususlardan biri de sayın Argun'un devlet adamlığı, ikili ilişkilerdeki tecrübesi ve nezaketi oldu. Devletimizin, temsil kabiliyeti ve üslubu ile âli bürokratlarca temsil edilmesi şahsim ve ülkem adına gurur vericiydi. Ziyaretin esnasında Şeyhülislam Talgat Safa Taceddin ve heyetiyle birlikte, Hicri 922 yılında İdil-Bulgar Devletinin kendi iradesiyle **İslamiyet**'i resmî devlet dini olarak kabul ettiğinin 1103'üncü yılı kutlamaları için Bolgar'a gittik. Buradaki etkinliğe devlet erkânı ve Rusya Federasyonu'nda bulunan Yerel Dini İdare temsilcileri de katılım sağladılar. Program esnasında Sayın Argun heyetiyle birlikte Dini İdarelerin çadırlarına ziyaretler gerçekleştirdi ve Rusya **Musulmanları** Merkezi Dini İdaresi ve Rusya Müftüler Konseyi Başkanı Ravil Gaynutdin ile bir araya geldi. Programda bizzat Argun tarafından Tataristan Cumhuriyeti Reisi Rüstem Minnihanov'a Sayın **Diyanet İşleri Başkanımız Prof. Dr. Ali Erbaş**'ın selamları iletilti. Yine program esnasında, Kazan Türkiye Başkonsolosumuz Sayın Uğur Yılmaz ile de keyifli bir sohbet gerçekleştirme imkânı bulduk.

TÜRKLER KÜLTÜRLERİNE SAHİP ÇIKIYOR

Rusya Federasyonu Tataristan Cumhuriyeti'ne yaptığım bu ziyaret benim açımdan çok anlamlıydı. Kamuyuona açık konferans,

oturum ve görüşmelerde tüm katılımcıların Rusça yerine Kazan Tatar Türkçesi ile hitapta bulunması beni ziyadesiyle memnun eden hususların başında geldi. Kazan Tatarlarının kendi kültürlerine, dillerine ve dinlerine sahip çıkma noktasında ortaya koydukları bu iradeye büyük saygı duydum, mutlu oldum. Bununla birlikte her konuşmada Rusya Federasyonu Devlet Başkanı Vladimir Putin'e ve onun **İslam**'la alakalı olumlu görüşlerine yer verilmesi de dikkatlerden kaçmadı.

PUTİN'E OVGU

Şeyhülislam Talgat Safa Taceddin'in Forum'daki açış konuşmasında vurguladığı önemli konuların başında Vladimir Putin'in Rusya'da yaşayan **Musulmanlar** ve Türk halklarının dilleri hakkındaki düşünceleri oldu. Sayın Taceddin'e göre Putin, Rusya Federasyonu'nun çok uluslu ve çok dinli yapısını önemseyen bir lider olarak, **İslam**'ı ve Rusya'daki **Musulman** toplulukları ülkenin ayrılmaz bir parçası olarak görmekte. Yine Sayın Taceddin'e göre Putin, farklı dönemlerde yaptığı açıklamalarda **İslam**'ın barışçı doğasına ve yüksek ahlaki değerlerine vurgu yapmış, **Musulmanların** Rus toplumuna katkılarını takdirle anımsmıştır. Şeyhülislam Talgat Safa Taceddin aslında söyledikleriyle Putin'in, **İslam**'ı Rusya'nın tarihi mirasının ve kültürel zenginliğinin ayrılmaz bir unsuru olarak kabul ettiğine yönelik bir mesaj verdiği aşikâr. Son dönem özellikle Tataristan, Başkurdistan, Dağıstan gibi **Musulman** nüfusu yoğun olduğu bölgelerde Putin'in kurduğu olumlu ilişkilerle, bu toplumların Rusya'nın bütünlüğü içindeki önemine vurgu yapan Sayın Taceddin, Putin'in; Türkiye, İran, Suudi Arabistan ve Orta Asya ülkeleriyle yürütülen diplomatik ilişkilerde, **İslami** değerlere saygı gösterilmesi gerektiğini defalarca ifade ettiğini, Rusya'nın **İslam** İş Birliği Teşkilatı gibi platformlarda gözlemci statüsünde yer almasını desteklediğini dile getirdi.

ÖNEMLİ MESAJLAR VAR

Rusya ve Türkiye açısından da Kazan Forum'un önemli birkaç mesaj içerdiği kanaatindeyim. Özellikle Rusya'da yaşayan Türk toplulukların dil, din ve kültür politikalarının Türkiye tarafından yakından takip edildiği bir gerçek. Bu bağlamda Kazan Forum'da **Musulman** din adamları tarafından dile getirilen özgürlükçü iklim ve Putin'in **İslam**'a karşı gösterdiği pozitif tutum iki ülke ilişkileri açısından da özellikle sosyo-kültürel ve ekonomik iş birliği sürecinin başlangıcına işaret etmektedir. Ayrıca Kazan Forum'da barışa, kardeşliğe ve birlikte yaşama kültürüne özellikle vurgu yapılması da kanaatinizce Rusya ve Ukrayna savaşı noktasında Rusya'nın bu konudaki yaklaşımını ve barışa kapı aralamaya hazır olduğunun mesajlarını içermektedir. Dışişleri Bakanı Hakan Fidan, Rusya-Ukrayna savaşında diplomatik çözüm yolunda bir dönüm noktasında olduğumuzu, İstanbul'da gerçekleştirilen görüşmelerin, kapsamlı ateşkesin ve akabinde adil ve kalıcı barışın zeminini hazırlamasını ümit ettiğini her platformda dile getiriyor. Dileğimiz odur ki, Tataristan'da düzenlenen Kazan Forum bir nebeze de olsa bu amaca hizmet eder.